

Den anden lille Bemærkning, jeg vilde tillade mig, angaaer, hvad der af det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgfreds (Kühnell) er sagt om Kirken, hvoraf det syntes mig at fremgaae, at han alene betragtede Præsten som Repræsentant for denne. Jeg troer dog rigtig nok, at vi maae tage Menigheden med, naar vi tale om Kirken, og i saa Tilfælde kan man virkelig ikke heite noget Beviis fra, at Præsten alene skulde være Repræsentant for Kirken. Forøvrigt veed jeg nok, at der er saa mange Opfattelser af den christelige Kirke — Statskirke, Folkekirke osv. —, at det vistnok vilde føre for vidt her at gaae videre ind derpaa.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Ogsaa for mit Vedkommende maa jeg anfæe det for meget heldigere, naar Præstens Stilling i Communen er et Tilisforhold, end naar den er en tvungen Sag, men det foreliggende Forslag synes dog at gaae ud fra, at der er en større Mistillid tilstede, end der er Grund til at nære. Jeg kan ikke see, at der skulde ligge nogen egentlig Fare for Communens Selvstændighed derti, at Præsten, som Tilfældet er nu, for Skole- og Fattigfogernes Vedkommende har Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet. Der kan snarere opstaae Betænkelighed derved, at Præsten kan tale med uden at have Stemme, hvorved han maaskee kan finde sig foranlediget til at vise en altfor stor tilskyndende Liberalitet, uden at han deeltager i Beslutningen eller i Ansvar for samme. — Der har været Tale om, at Correspondancen mellem Møderne ikke gjerne skulde være overgiben i Præstens Haand. Jeg troer imidlertid, at denne Correspondance snarere bliver betragtet som en Byrde, mange Præster helst vilde være frie for, og mange Communer vilde vist være vanstelig stillede ved at faae den udført, naar de ikke kunde vælge Præsten dertil; men der kan dog være noget Sandt i, at Præstens Stilling imellem Møderne kan misbruges til at udøve en større Myndighed, end der har været ham tilkænt. Kunde den ærede Forslagsstiller derfor finde en Grændse herfor, vilde Forslaget vistnok i den Henseende kunne blive brugbart. — Med Hen-

syn til Skolevæsenet skal jeg specielt fremhæve, at den Stilling, Forslaget har tilbeest Skolebestyrelsen, vistnok ikke paa nogen Maade vil kunne forsvares, især ligeoverfor Skolelærerne. Med Hensyn til Fattigvæsenet maa jeg beklage Indenrigsministerens Traværelse, da dette Forhold hører under ham; men jeg tvivler ikke paa, at ogsaa han vilde finde det betænkeligt, om Præsten, hvad Forslaget synes at gaae ud paa, næsten blev fremmed for Fattigvæsenet. Der ligger, som sagt, vistnok i Forslaget en sund Tanke, og det er muligt, at det kan lykkes den ærede Forslagsstiller, maaskee ved fremmed Hjælp, under Sagens fortsatte Behandling at finde en mere bestemt Grændse, hvorved den kan fyldestgjøres paa en saadan Maade, at Regjeringen ikke kan have Betænkeligheder ved at fremme Sagen, men fra Regjeringens Side kan der ikke være nogen Grund til at tage Initiativet til en saadan stykkevis Forandring i de communale Forhold.

Madsen: Ligeoverfor det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgfreds (S. H. Jespersen) maa jeg udtale, at jeg ikke i mit første Foredrag har sagt, at Præsten havde Pengene i sin Haand eller bestyrede Pengevæsenet, men jeg har sagt, at han ved Esterlæbened i Correspondancen eller ved at correspondere paa en Maade, der var mindre rigtig, kunde foraarsage Communen Tab. Jeg hørte nok, at den ærede Rigsdagsmand fremsførte Exempler paa, at Forstanderskaberne ikke alene kunde suspendere Præstens Skrivelser, men endog bræge ham til Ansvar, isald han havde forsvemt de Pligter, der paalaae ham, men naar man betænkter, hvorledes det gaaer til overalt i Landet, hvorledes man mange Steder næsten kun holder sig til de løbbestemte sex ordinaire Møder uden at have extraordinaire Møder, og naar man saa tænker sig al den Correspondance, der i Anledning af Fattig- og Skolevæsenet føres mellem de ordinaire Møder, troer jeg, man vil være enig med mig i, at Præsten let kan føre Correspondancen saaledes, at Communen kan lide Tab, uden at man er istand til at søge nogen Regres hos ham.